

**T.C.**  
**GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI**  
**Gümrükler Genel Müdürlüğü**

**Sayı :** 20117910-010.06.01

**Konu :** Gemi kaynaklı atıklar

**24/7/2013**  
**GENELGE**  
**(2013 / 27)**

Bilindiği üzere, Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereğince gemilerin normal operasyonlarından kaynaklanan atıkların limanlarımızda kabullerinin yapılması gerekmekte olup buna ilişkin idari ve teknik esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca uygulanmaktadır.

Gemilerden toplanan atıklar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca lisans verilen tesislerde geri kazanılmakta veya nihai olarak bertaraf edilmektedir. Ayrıca gemilerden kaynaklanan atıkların "Tehlikeli Atıkların Sınırötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi"nin kapsamı dışında tutulması ve gemilerden yapılan atık kabulünün atık ithalatı dışında değerlendirilmesi nedeniyle, Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıklara İlişkin meri Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğinde, "Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL-73 Sözleşmesi) ile bu Sözleşmeyi tadil eden diğer Protokol (MARPOL-78 Protokolü) ve değişiklikler kapsamında yer alan yabancı bayraklı gemilerin seferleri sırasında normal operasyonlarından kaynaklanan atıklar, atık alma gemisine veya doğrudan atık kabul tesisine boşaltılma işlemi ve/veya teslimi ile serbest dolaşıma girer. Söz konusu atıklar bu Tebliğe tabi değildir. Bu tür atıkların gemilerden alınması işlemi, 26/12/2004 tarihli ve 25682 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre sonuçlandırılır." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 26/12/2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "**Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği**"nin 2011/2 sayılı "Gemi Atıklarının Bildirimi ve (Gemi Atık Takip Sistemi) Kontrolü Genelgesi" ile gemilerin normal faaliyetlerinden kaynaklanan ve ilgili Yönetmelikte tanımlanan atıkların, atık alım yükümlülerine verilirken uygulanması gereken bildirim ve haberleşme yöntemleri ile atık alım yükümlülerince gemilerden toplanan atıklara ilişkin yapılması gereken bildirimlerin usul ve esasları belirlenmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile birlikte yapılan değerlendirmeler sonucunda; gemi atıklarının, lisanslı atık alım gemileriyle veya doğrudan atık kabul tesislerine "Gemiler İçin Atık Transfer Formu" eşliğinde ulaştırıldığı, atık kabul tesislerine ilişkin belgelendirme ve tesislerin faaliyetlerinin denetiminin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yerine getirildiği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, gemilerden atık alım işlemlerinin Yönetmelik ile bir sistematığa bağlandığı, gemilerin normal seferleri sırasında oluşan MARPOL 73/78 Ek-1 (sintine suyu, atık yağ, slaç, slop, kirli balast), MARPOL 73/78 Ek-2 (zehirli sıvı madde atıkları), MARPOL 73/78 Ek-4 (pissu) ve MARPOL 73/78 Ek-5 (çöp) olarak adlandırılan bu gibi maddelerin MARPOL 73/78 Sözleşmesi ve çevre mevzuatı açısından "atık" olarak kabul edildiği, bu tür atıkların gemiden alımından gümrüklü sahadan çıkışı ve bertaraf tesisine teslimine kadar olan sürecin "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" çerçevesinde

gerçekleştirildiği, atık alım tesisi ile bertaraf tesislerinin ise giren atık miktarının, türünün ve belli fire oranları nispetinde çıkması gereken atık miktarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca denetlendiği ve ihlallere açık bir durum bulunmadığı anlaşıldığından, MARPOL 73/78 Sözleşmesi'nden doğan Ülkemiz yükümlülüklerinin eksiksiz yerine getirilmesini teminen, gümrük idarelerinin gözetim ve denetim hakkı saklı kalmak kaydıyla, gümrük personeli tarafından gemi kaynaklı sintine, slop, sludge gibi atıklardan liman sahasından veya toplayıcı gemiden numune alınmaması ve tahlile gönderilmemesi uygun bulunmuştur.

Diğer taraftan, bilindiği üzere, gemi söküm amacıyla Aliğa Gemi Söküm Bölgesi'ne getirilen/getirilecek olan gemilerden çıkan ve/veya hali hazırda bölgedeki tanklarda karıştırılmak suretiyle yedd-i emin olarak geçici depolanan ve "tehlikeli atık" sınıfına giren yağ, fuel-oil ve mazot gibi atıkların Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre tasnif edilememesi nedeniyle atık yağ geri kazanımı yapan tesislere gönderilmesi uygun değildir.

Bu itibarla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 7/6/2013 tarihli ve 25747 sayılı yazı uyarınca, gemi söküm bölgesinde oluşan ve Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik Ek-IV'de 13 başlığı altında yer alan yağ ve sıvı yakıt atıklarının, "Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan söz konusu atıkların bertarafı ve/veya enerji geri kazanımı amacıyla Geçici Faaliyet Belgesi ve/veya Çevre Lisansı almış olan yakma veya beraber yakma tesislerinde bertarafının sağlanması uygun bulunmuştur.

28/5/2009 tarih ve **77 sayılı Genelge** yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ

Bakan a. Müsteşar

**DAĞITIM**

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine

: